

Лега О. В.,
канд. екон. наук, доцент, професор кафедри обліку і оподаткування
Прийдак Т. Б.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Яловега Л. В.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ВАЖЛИВІСТЬ ОБЛІКУ ТА ІНТЕРАКЦІЯ КЛЮЧОВИХ УЧАСНИКІВ

Визначення фінансово-економічної безпеки підприємства охоплює різні аспекти, зокрема статичні та динамічні, акцентуючи на готовності підприємства до адаптації та розвитку в умовах змінюваного економічного середовища. На підставі опрацьованих джерел [1-4], вважаємо, що фінансово-економічна безпека – це стан захищеності фінансово-економічних інтересів суб'єктів господарювання, який забезпечує стабільність їх діяльності в умовах внутрішніх і зовнішніх загроз.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є складним процесом, який вимагає не лише ідентифікації та управління ризиками, але й наявності якісної облікової інформації, що відіграє ключову роль у формуванні обґрунтованих рішень та стратегій для підтримки стабільності та розвитку бізнесу. Тож, облікова інформація забезпечує:

- моніторинг фінансового стану: систематичний облік активів, зобов'язань, капіталу та доходів дозволяє підприємству оперативно відстежувати зміни у фінансовому стані, виявляти проблеми та приймати відповідні рішення;
- прийняття обґрунтованих рішень: якісна облікова інформація допомагає керівництву аналізувати фінансові показники, планувати бюджет, оцінювати ефективність інвестицій та управлінських рішень;
- оцінка ризиків: облік дозволяє ідентифікувати потенційні ризики, які можуть вплинути на фінансову стабільність та розробити стратегії;
- контроль за ресурсами: облік сприяє контролю за використанням фінансових, матеріальних та трудових ресурсів, що запобігає їх неефективному використанню або втратам.
- аудит і внутрішній контроль: облікова інформація є важливим інструментом для проведення аудиту та внутрішнього контролю, що забезпечує додатковий рівень захисту від шахрайства та помилок.
- планування та прогнозування: облікові дані дозволяють проводити аналіз тенденцій і прогнозувати фінансові результати, що важливо для стратегічного планування і прийняття рішень.

Таким чином, облік і облікова інформація не лише сприяють ефективному управлінню підприємством, а і є основою для забезпечення його фінансово-економічної безпеки в умовах змінюваного бізнес-середовища.

У забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємства беруть участь кілька ключових учасників, кожен з яких виконує свої специфічні функції та має важливу роль у загальному процесі – табл. 1.

Таблиця 1 Інтерація ключових учасників забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Учасники	Роль	Взаємодія
Керівництво підприємства	Визначає стратегічні цілі, формує політику управління ризиками, контролює виконання фінансових планів	Співпрацює з фінансовими, економічними підрозділами для прийняття зважених рішень на основі облікової інформації
Фінансовий відділ	Відповідає за планування, аналіз, контроль і звітність щодо фінансових ресурсів підприємства.	Тісно співпрацює з бухгалтерією та іншими підрозділами для збору та аналізу даних, що впливають на фінансово-економічну безпеку
Обліковий відділ	Веде облік господарських операцій, формує фінансову звітність, аналізує витрати	Подає інформацію фінансовому відділу, забезпечує базу для прийняття управлінських рішень
Юридичний відділ	Забезпечує дотримання законодавства, захищає інтереси підприємства в правових питаннях	Співпрацює з фінансовим і бухгалтерським відділами для оцінки правових ризиків і розробки відповідних заходів
Відділ ризик-менеджменту	Виявляє, оцінює та управляє ризиками, що можуть вплинути на фінансово-економічну безпеку	Співпрацює з усіма відділами, щоб інтегрувати управління ризиками у всі бізнес-процеси
Аудитори (внутрішні та зовнішні)	Перевіряють фінансову звітність, оцінюють ефективність системи внутрішнього контролю, надають рекомендації щодо покращення	Працюють з фінансовим відділом і керівництвом для забезпечення прозорості та правдивості фінансової інформації

Джерело: побудовано на підставі [1-4]

Ефективність забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства залежить від злагодженої взаємодії всіх цих учасників. Кожен з них приносить свій внесок у виявлення, оцінку та управління ризиками, що в результаті забезпечує стійкість підприємства в умовах невизначеності та змінюваного бізнес-середовища. Успішна комунікація між учасниками дозволяє оперативно реагувати на загрози, адаптувати стратегії управління та приймати обґрунтовані рішення, що в кінцевому підсумку підвищує фінансово-економічну безпеку підприємства.

Список використаних джерел:

1. Белялов Т.Е., Корінь І. В. Фінансово-економічна безпека підприємства та напрями її підвищення. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Випуск 2. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Byelyalov-T.E.-Korin-I.-V.pdf> (дата звернення 04.11.2024).
2. Потапюк, І., Мазіленко, С., & Прусова, М. (2022). Фінансово-економічна безпека як основа безпеки підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (2 (02)), 156-160. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.2-26> (дата звернення 04.11.2024).
3. Пешков, А., & Лега, О. (2024). Аналіз фінансової стійкості вітчизняних підприємств в умовах невизначеності. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (1 (10)), 151-158. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.10-27> (дата звернення 04.11.2024).